Na Kerekereˈa Faˈasia Sa James

Sa James neˈe ngwae ˈoro ki fia fasi niaˈa na ngwaefuta sa Jesus neˈe raˈe maˈi ka ˈinotoˈa fuana Kristin ki ˈi Jerusalem. Kaidaˈi na ngwae Jiu ˈi Jerusalem ki kira saungia sa Stefen ka mae naˈa, Kristin ˈoro ki kira ka tafi, kika tua ana kula taˈifau saena magalia. (Lisia ana Acts 7:54—8:4.) Sa James nia tua buri goˈo ˈi Jerusalem. Saena kerekereˈa neˈe, sa James fata sulia ru ˈoro ki neˈe Kristin ki kike sasilaniˈi. Ru doe neˈe sa James nia keresia neˈe ngwae faˈamamana ki, noaˈa kira kasi saea goˈo neˈe fasi kira faˈamamana naˈa, bore ma kike sasia nama ru neˈe leka sulia liana God neˈe faˈataˈinia fitoˈolada. Na ngwae faˈamamana ki noaˈa kira kasi tua laˈu sulia saiˈi ru ˈanga taˈa ana magalia. Bore ma kike tua sulia liatoˈonga God faˈasia maˈi ˈi langi.

Na ru talingaˈi ki saena buka neˈe:

Bali ana faˈamamanalana God & 1:1-18
Bali fuana sasilana ru leˈa ki & 1:19—2:26
Bali ana alaˈalana ngwae & 3:1-18
Bali ana manataˈanga saena magalia & 4:1—5:6
Ru ˈisiˈisi sa James saeˈe fuana sasilani & 5:7-20

1 Nauˈa sa James na ngwae rao God ma sa Jesus Christ na Aofia. Na fata leˈaleˈa ˈanga nau ki fuamuˈa na ngwae God ki taˈifau, neˈe kamu tua takalo kwailiu ˈi saena na magalia.

Muke uu ngasi kaidaˈi kamu dao toˈona na ilitoˈonga fuana fuli ru roraˈa

2 Nau ku sae kamu ˈani na ngwaefuta nau ki osiˈana God naˈa neˈe Maˈa kia taˈifau. Kaidaˈi kamu dao toˈona na ilitoˈonga ˈoro matamata kwailiu ki, muke saeleˈa, ma muke manata sulia na ru neˈeri ke baˈa leˈa fuamuˈa.

3 Kaumulu saiana, kaidaˈi muke dao toˈona na ilitoˈonga, ma muke faˈamamana ngangata, tama na faˈamamanaˈanga kamu ke ngasingasiˈa liu.

4 Muke uu ngasi ˈunaˈeri fuana ˈisilana kaidaˈi, fasi ˈiri kamu na ngwae aliˈafu neˈe figolaˈa ki.

5 Bore ma diˈia ta ngwae amuˈa noaˈa kasi toˈo ana liatoˈonga fuana uuˈa saulia ilitoˈonga, nia ke gania God, ma God ke baˈa kwatea fuana. Sulia God ka saeleˈa liu fuana kwatelana maˈi ru ˈoro ki fuana ngwae ki taˈifau, ma nia noaˈa kasi silolongani goˈo ta ngwae neˈe gania.

6 Kaidaˈi ta ngwae nia gania God, nia ke fitoˈo nama ana God ma noaˈa kasi manata ruarua diˈia nia oga kwaiˈafiˈanga. Ma diˈia ta ngwae ka manata ruarua ˈunaˈeri, nia diˈia na nafo ana asi ba na iru irufia ma ka sakalangaˈinia.

7-8 Na ngwae ˈunaˈeri, nia toˈo ana ro lia ˈi ngwae ki ana abulalana taˈifau, sulia neˈe manatalana noaˈa kasi fautoˈo ana taˈi ru. Osiˈana nia ˈunaˈeri, nia kasi fia goˈo neˈe na Aofia ke kwatea ta ru fuana.

9-10 Ngwaefuta nau kina, sui bore ˈana ti ngwae amuˈa ka dalaˈa ma ti ngwae ka toˈoru, kamu taˈifau goˈo muke saeleˈa, osiˈana God faˈa ˈinotoˈa na ngwae dalaˈa ki, ma ka faˈatiˈitiˈi

na ngwae toˈoru ki. Sui bore ˈana ta ngwae ka toˈoru ka doe, na ru ˈoro nia ki ke baˈa funu, diˈia na takana ˈai leˈa ki neˈe taka, niˈi ka tua goˈo sulia kala kaidaˈi dokodoko.

11 Ma kaidaˈi na sina taˈe maˈi ma ka sinafia
na takana ˈai neˈeri ki, niˈi ka kuku, ma ka mae
naˈa ˈada, ma niˈi ka ˈasi naˈa ˈi ano, ma na
kwangalada ke baˈa sui logo ˈani. Ma nia ka
ˈunaˈeri logo ana na ngwae toˈo ru, nia ke baˈa
mae logo ana kaidaˈi nia ke sasia ta raoˈa ni toˈo
maniˈa fuana talana.

Ilitoˈonga fuana taˈangaˈa noaˈa kasi leka maˈi faˈasia God

12 ˈOilakiˈa fuana na ngwae neˈe dao toˈona
na ilitoˈonga ˈoro ma na faˈamamanaˈanga nia
ka fau toˈo goˈo ˈana. Sulia, kaidaˈi neˈe ngwae
faˈamamana ma ka suˈute saena na ilitoˈonga
ki, God ke baˈa kwatea naˈa mauriˈa firi fuana.
Na mauriˈa firi neˈeri, God eta fataˈa naˈa ˈania
fuana na ngwae neˈe kira alafe fuana ki.

13 Nia noaˈa kasi leˈa fuana ta ngwae ka fia
fasi God naˈa neˈe kwatea na ilitoˈonga fuana na
sasilana ta ru neˈe taˈa. Noaˈa kasi leˈa neˈe nia
ka manata ˈunaˈeri, sulia God ˈafitaˈi ka ilitoˈona
ta ngwae fuana sasilana ta ru neˈe taˈa, ma ka
ˈafitaˈi logo fuana ta ngwae neˈe ka ilitoˈona God
fuana sasilana ta ru neˈe taˈa.

14 Na kwaiogaiˈanga taˈa ana ngwae talana
neˈe ilitoˈo ana ma ka lalafia fuana fuli ru roraˈa.

15 Ma na kwaiogaiˈanga taˈa neˈeri ke baˈa doe
ma nia ka alua ta ru neˈe taˈa liu. Ma kaidaˈi ru
taˈa neˈeri ka doe, nia ke baˈa saungia ngwae ka
mae.

16 Ta neˈe, ngwaefuta leˈa nau kina ˈae, noaˈa
kamu kasi fia na ilitoˈonga fuana taˈangaˈa ˈita
maˈi faˈasia God.
17 Sulia na ru leˈa ki taˈifau neˈe ˈita maˈi
faˈasia God ˈi langi. Ma ka ˈafitaˈi fuana God
ka rokisia na falafala nia ˈana talana. Sulia nia
noaˈa kasi diˈia na ru ki ˈi lofana salo neˈe nia
saungaˈiniˈi kika rara maˈi, ma kira ka ˈidu, ma
kira ka rokisi, ma kira ka rodoˈa.
18 God ka fili kia ma ka kwatea mauriˈa firi
fuaka ˈani alaˈanga mamana nia. Ma ana na
ru saungaˈiniˈi ki taˈifau, kuluˈa ngwae neˈe
leˈalana ru God naˈa.

Muke kwaloa ma muka roˈo sulia fatalana God

19 Ngwaefuta leˈa nau kina ˈae, muke manata
leˈa sulia na fatalaku neˈe ˈuri: Muke noni
maˈudi fuana na fafarongolana, ma noaˈa kamu
kasi ˈaliˈali fuana alaˈanga, ma noaˈa kamu kasi
saetaˈa ˈaliˈali.
20 Diˈia ta ngwae nia saetaˈa, ˈafitaˈi nia ka
fulia ta ru saga neˈe God oga.
21 Nia neˈe muke faidanga naˈa ˈania sasilana
na ru taˈa ki, ma muke kakari alifaˈi faˈasia na
taˈangaˈa kamu ki taˈifau. Ma muke noni maˈudi
fuana roˈongaˈa sulia na fatalana God neˈe alua
naˈa saena na maurilamuˈa, ma ka totolia neˈe
ke faˈamauri kamu.
22 Noaˈa kamu kasi soke kamu talamuˈa, sali
kamu kata fia fasi neˈe rongolana goˈo na
fatalana God neˈe leˈa. Noaˈa kasi ˈunaˈeri
laˈu! Noaˈa kamu kasi fafarongoa goˈo ˈamuˈa
fatalana God, bore ma muke roˈosulia na ru neˈe
nia saeˈe ki logo.

23 Na ngwae neˈe nia rongoa goˈo ˈana na alaˈanga neˈe ki, ma noaˈa kasi sasi goˈo sulia na
ru neˈe nia rongoˈi ki, nia diˈia na ngwae neˈe
lisia goˈo nununa maana neˈe bulibuli saena taˈe
iroiro.
24 Ma na ngwae neˈeri, ˈi buri ˈana neˈe nia iro
leˈa ana niaˈa talana, nia ka leka naˈa ˈana, ma
ka manata bura ˈaliˈali naˈa ana maana lisilana
faˈuta baniˈa.
25 Bore ma na ngwae neˈe maanunu leˈa ana
na taki God ki, ma noaˈa nia kasi rongoa goˈo
ˈana ma ka manata bura, ma nia ka sasia ru neˈe
na taki ki saea, God ke baˈa faˈaleˈa ˈania na ru
ki taˈifau neˈe nia sasiˈi. Sulia na taki God ki niˈi
leˈa taˈifau, ma ka faˈasakadola na ngwae ki.
26 Diˈia ta ngwae nia fia fasi nia leka naˈa sulia
na falafala God ki, bore ma nia noaˈa kasi dau
fafia fatalana, nia soke nia goˈo ˈana talana, ma
na foˈosi nia ki noaˈa kasi mamana.
27 God na Maˈa kia nia sai goˈo ana ngwae neˈe
kira foˈosi mamana ana ki, ma kira ka sasia ru
leˈa ki fuana na ngwae ki, diˈia ˈafilana na gwaˈi
ˈuru ki, ma na ngela inamae ki neˈe kira toˈo ana
ˈafitaˈiˈanga ki. Na ngwae ˈunaˈeri ki, noaˈa kira
kasi alaˈania na ru taˈa ki saena magalia fuana
faˈalilana na falafala leˈa kira ki.

2

Noaˈa kamu kasi ˈinifilifili

1 Ngwaefuta leˈa nau kina ˈae, osiˈana kau-
mulu faˈamamana ana sa Jesus Christ na Aofia
kia neˈe ˈinotoˈa, noaˈa kamu kasi ˈinifilifili goˈo
ˈi safitana na ngwae ki ˈani lisilana goˈo ana bali
ˈi maa.

2-3 Diˈia ta ro ngwae kera dao maˈi ana na
fikuˈa kamu, ta ngwae neˈe ngwae toˈoru ma ta
ngwae ka dalaˈa. Na ngwae toˈoru neˈeri ka toro
ˈani toro leˈa liu ki, ma ka alua naˈa faˈi kome
leˈa ma na ru ngwabinabina ana ˈuˈuna. Ma
kaidaˈi kamu lisia ana, kamu ka faˈa ˈinotoˈa,
ma muka fata ˈuri, “Leka maˈi, ko tua leˈa ˈamu
ˈi neˈe.” Sui, na ngwae dalaˈa neˈe ka toro muu
goˈo ˈana ˈani na muˈimuˈi toro, muka fata ˈuri,
“ˈOke uu ˈira, nama ˈoke tua ˈamu ˈi ano ˈi
ninimana ˈaeku.”
4 Diˈia kamu sasi ˈunaˈeri, kamu rora, sulia
kamu toˈolangaˈinia na ngwae ki ˈunaˈeri, ma
kamu ka ˈinifilifili sulia na manataˈanga taˈa
kamu ki.

5 Nia neˈe, ngwaefuta nau kina ˈae, muke
fafarongo basi maˈi. God nia filia na ngwae
neˈe kira dalaˈa saena magalia neˈe fasi ˈiri
kira ka toˈo ana faˈamamanaˈanga doe. Ma nia
ka filia ngwae ˈunaˈeri ki ˈiri kira ka toˈo ana
ˈInotoˈanga neˈe nia eta fata naˈa ˈani fuana
kwatelana fuada na ngwae neˈe kira alafe fuana
ki.
6 Bore ma kamuˈa neˈe kamu dalea liu na
ngwae dalaˈa ki. ˈUri ma sa tai neˈe sasia na
taˈangaˈa fuamuˈa, ma ka ngali kamu ˈuana na
matalangaˈinga? Na ngwae toˈoru neˈe ki naˈa!
7 ˈUri ma kamu fia fasi sa tai neˈe faˈalia na
sata leˈa sa Jesus Christ neˈe kamu toˈo logo ana?
Na ngwae toˈoru neˈe ki naˈa!

8 Diˈia muke roˈosulia na taki doe ka tasa ana
na Aofia, tama nia ke leˈa fuamuˈa. Nia saea
saena na Kerekereˈa Abu ki ka ˈuri, “Muke alafe

fuana ngwae ki taˈifau ka diˈia logo neˈe kamu
alafe fuamuˈa talamuˈa.”
9 Bore ma diˈia kamu ˈinifilifili ˈi safitana na
ngwae ki ˈani lisilana goˈo ana bali ˈi maa, tama
kaumulu abula rora naˈa. Na taki ki naˈa neˈe
faˈataˈinia kamu abula rora.
10 Kamu saiana, diˈia ta ngwae roˈosulia ru ki
taˈifau neˈe taki ki saea, bore ma ta taˈi ru goˈo
ana taki neˈeri ki neˈe ngwae neˈeri noaˈa kasi
roˈosulia, nia ˈoia naˈa na taki neˈeri ki taˈifau.
11 Osiˈana God nia fata ˈuri, “Noaˈa kamu kasi
ˈusu.” Ma nia ka fata logo ˈuri, “Noaˈa kamu
kasi saungwae.” Diˈia ta ngwae kasi ˈusu, bore
ma nia saungwae, nia ˈoia naˈa na taki neˈeri ki.
12 Na taki ki neˈe faˈasakadola na ngwae ki
faˈasia taˈangaˈa, ma na taki neˈeri ki logo neˈe
God ke baˈa matalangaˈi kamu ˈani. Nia neˈe,
muke lialia leˈa fuana tae ki neˈe kamu saeˈe ma
kamu ka sasiˈi.
13 Sulia kaidaˈi God nia matalangani na ngwae
ki, nia noaˈa kasi manataia ta ngwae neˈe noaˈa
kasi manataia ngwae matamata ki. Ma na ngwae
neˈe kwaimanatai ma ka sasi leˈa fuana ngwae
ki, God ke baˈa manataia, ma ka sasi leˈa fuana
ana kaidaˈi nia ke matalangani na ngwae ki.

Na raoˈa leˈa ki faˈataˈinia fitoˈonga ana God

14 Ngwaefuta kina ˈae, noaˈa kasi leˈa fuana
ta ngwae ka saea nia faˈamamana ana God,
diˈia nia noaˈa kasi sasia goˈo ta ru leˈa
fuana faˈataˈilana na faˈamamanaˈanga nia.
Na faˈamamanaˈanga ˈunaˈeri nia ˈafitaˈi ka
faˈamauria niaˈa.

15 Diˈia ta ngwaefuta amuˈa, nama ta ngwaing-
waena amuˈa noaˈa kasi toˈo ana ta toro nama
ta fanga,
16 ma muka fata goˈo amuˈa ˈuri fuana, “Noaˈa
ˈoe kosi manata ˈabera laˈu, ˈoke leka, ma ˈoko
toro leˈa, ma ˈoko fanga abusu ˈamu.” Diˈia
kamu fata ˈunaˈeri, ma noaˈa kamu kasi kwatea
goˈo ta ru fuana ˈafilana, tama noaˈa laˈu na
kwaiˈafiˈanga neˈeriˈa.
17 Nia neˈe, diˈia ta ngwae ka saea nia
faˈamamana ana God, bore ma nia noaˈa kasi sa-
sia goˈo ta ru leˈa, na faˈamamanaˈanga ˈunaˈeri
noaˈa kasi mamana goˈo.

18 Sali ta ngwae ka fata ˈuri, “Ti ngwae kira
faˈamamana ana God, ma ti ngwae matamata
kira ka sasia ru leˈa ki.” Bore ma nau ku saea,
diˈia ta ngwae nia noaˈa kasi sasia na ru leˈa
ki, nia faˈataˈinia neˈe na faˈamamanaˈanga nia
ana God noaˈa kasi mamana. Sulia na ngwae
neˈe faˈamamana, nia ke baˈa faˈataˈinia logo na
faˈamamanaˈanga nia ˈani sasilana ru leˈa ki.
19 Nau ku saiana kaumulu faˈamamana fasi
taˈi God goˈo neˈe nia tua, ma na ru neˈeri ka
leˈa liu naˈa. Ma na ano ˈi ru taˈa ki bore kira
faˈamamana logo ana taˈi God goˈo neˈe nia tua,
ma ru neˈeri neˈe kwate kira ka maˈu ma kika
lebelebe.
20 Noaˈa kamu kasi boleboleˈa! Nau ku
faˈataˈinia fuamuˈa, diˈia ta ngwae saea nia
faˈamamana ana God, bore ma noaˈa kasi sasia
goˈo ru leˈa ki, na faˈamamanaˈanga ˈunaˈeri nia
ru ˈoˈo goˈo ˈana.
21 Kamu sai naˈa ana kulu futa ana kwalafa sa
Abraham. ˈUri ma faˈuta neˈe God ka saea sa

Abraham neˈe na ngwae saga? Nia sasi ru leˈa
ki neˈe kwatea ma nia ka ˈunaˈeri. Duˈungana
nia alua na ˈalako nia ˈi fafona fuli fuˈa fuana
kwaisuˈusiˈanga nia fuana God.
22 Kaumulu lia madako naˈa ana neˈe sa
Abraham faˈamamana ana God ma ka sasia logo
ru leˈa ki. Ma na ru leˈa neˈeri ki naˈa neˈe, nia
kwatea ma faˈamamanaˈanga nia ka aliˈafu.
23 Ma na ru leˈa neˈe sa Abraham ka sasia, nia
faˈataˈinia neˈe na Kerekereˈa Abu ki ba ˈuri,
“Sa Abraham nia faˈamamana ana God, nia neˈe
God ka saea niaˈa ˈani na ngwae saga, sulia na
faˈamamanaˈanga nia.” Nia neˈe, kira ka saea
ˈani na ngwae kwaima God.
24 Kamu lia sai naˈa ana, kaidaˈi ta ngwae sasi
ru ka leˈa, nia neˈe God ka fiˈi saea ˈani na ngwae
saga. Ma noaˈa laˈu sulia na faˈamamanaˈanga
taˈi bali goˈo ˈana.
25 Ma nia ˈunaˈeri logo ana ˈi Rahab na kini
ˈusu baera. Nia kwaloa naˈa ro ngwae ba ˈi Jiu
ki neˈe sa Josua asungaˈinida kwau. Sui ˈi buri
ˈana, nia ka ˈafidaroˈo fasi ˈiri kera ka tafi sulia
ta tala matamata naˈa ˈana. Nia neˈe, osiˈana na
ru leˈa neˈe ˈi Rahab sasiˈi ki, God ka saea nia
kini saga.
26 Nia neˈe, diˈia na noniˈi ru neˈe ka noaˈa ta
mangoˈi ru ˈi saena, na noniˈi ru neˈeri ka mae.
Nia ka ˈunaˈeri logo ˈani faˈamamanaˈanga.
Diˈia ta ngwae ka saea nia ka faˈamamana ana
God, bore ma noaˈa kasi sasia goˈo ta ru leˈa, na
faˈamamanaˈanga nia noaˈa kasi mamana logo.

3

Ngwae faˈamanata ki kike dau sulia fatalada

1 Ngwaefuta nau kina ˈae, nia noaˈa kasi
totolia neˈe ngwae ˈoro ki ˈi safitamuˈa neˈe
kike oga faˈamanata lana na ngwae ki. Kamu
saiana, kamiˈa na ngwae neˈe kami faˈamanata
na ngwae ki, God ke baˈa matalangaˈi kami ka
liufia naˈa ngwae ki taˈifau.
2 Kuluˈa taˈifau goˈo neˈe kulu abula rora ana
kaidaˈi ˈoro ki.

Bore ma, diˈia ta ngwae ke dau fafia fatalana,
niaˈa neˈe na ngwae aliˈafu naˈa. Ma nia ka bolo
faˈinia ke dau fafia maurilana taˈifau.
3 Ru neˈeri ka diˈia ta afu salo tiˈitiˈi ba
kira alua ana kwakwana na hos, ma kira ka
faˈitaˈinia na nonina hos taˈifau ˈani na afu salo
tiˈitiˈi neˈeri, fasi ˈiri nia ke leka ana ta kula goˈo
ˈana neˈe kira oga nia leka ˈuana.
4 Ma na reba ˈai tiˈitiˈi fuana liliu lana na faka
ka ˈunaˈeri logo. Bore ˈana na faka ka doe, ma
na iru doe ka kwaiˈia, na reba ˈai tiˈitiˈi neˈeri
nia bolo goˈo ˈana faˈinia na liliulana na faka
neˈeri fasi ˈiri ke leka sulia na manatalana na
ngwae neˈe ˈaˈana ana ngalilana na faka.
5-6 Ma na kwakwana ngwae ka ˈunaˈeri logo,
sui bore ˈana nia ka tiˈitiˈi, nia fata naunau liu
sulia na ru doe ki.

Na fatalana ngwae ki ka diˈia logo na mafula.
Bore ˈana ta nanaoˈi mafula, kaidaˈi nia duˈa nia
ke duˈafia goˈo ˈana na masuˈu doe. Na fatalana
ngwae neˈe fungu ˈani na ru taˈa ˈoro ˈunaˈeri
ki logo. Nia ta ru tiˈitiˈi goˈo ˈana ana maurilaka,
bore ma nia saiana faˈalilana maurilaka taˈifau.
Sulia na ru taˈa neˈe ngwae ki kira ka saeˈe ki,

niˈi ˈita maˈi faˈasia sa Saetan, ma ka faˈalia na
maurilana na ngwae.
7 Na ngwae saiana ka faˈaraˈoa na ru mauri
ˈaeˈaela kwasi ki, ma na noˈo ki, ma na loi ki,
ma na iˈa ki.
8 Bore ma na ngwae noaˈa kasi toˈo goˈo ana ta
ngasingasiˈanga fuana faˈaraˈolana na fatalana
talana. Osiˈana na fatalana ngwae nia taˈa liu,
ma ka saea ru ˈafae liu ki fuana na saungilana
na ngwae, ma ka ˈafitaˈi fuana ta ngwae ka dau
sulia fatalana.
9 ˈAni na fatalaka neˈe, kulu baˈatafea ˈani na
Aofia ma na Maˈa kia, ma kulu ka kwaitaofi logo
ˈani ana ti ngwae neˈe God saungaˈinida ka diˈia
logo niaˈa.
10 Na alaˈanga leˈa ki ma na alaˈanga taˈa
ki kira ruˈu logo maˈi faˈasia taˈi kwakwaˈi ru
neˈeri goˈo. Ngwaefuta kina ˈae, ru ˈunaˈeri ki
noaˈa kasi leˈa.
11 Na kafo faˈinia na asi ˈafitaˈi kera ka saka
maˈi faˈasia taˈi mae busu goˈo.
12 Ma ka ˈafitaˈi fuana kafo ni kwaˈu ka busu
maˈi faˈasia na asi. Ma na ˈai neˈe kira saea ˈani
na figi, ka ˈafitaˈi ka fungu ˈani na fuaˈi ˈai neˈe
kira saea ˈani na olif. Ma na kwalo neˈe kira
saea ˈani na grep, ka ˈafitaˈi ka fungu ˈani na
fuaˈi figi. Nama na taˈi maˈe busu ana asi noaˈa
kasi busulani na kafo leˈa.

Na raoˈa leˈa ki faˈataˈinia neˈe ˈoko toˈo ana liatoˈo faˈasia God

13 Diˈia ta ngwae amuˈa neˈe saea nia toˈo ana
na liatoˈo ma ka saiana na ru neˈe God oga kuke
sasiˈi ki, ngwae neˈeri ke faˈataˈinia na liatoˈo

nia ma na sai ˈi ruˈanga nia ˈani na sasilana ru leˈa ki, ma nia ka faˈatiˈitiˈia niaˈa talana.
14 Bore ma diˈia na liamuˈa fungu goˈo ˈani
na kwaimamagolai ˈanga, ma na saetaˈa ˈanga,
ma ogalaˈanga, tama noaˈa ˈoe kosi auraˈe ˈoe
talamu neˈe ˈaeˈo ta ngwae liatoˈo neˈe ˈoko sasi
sulia kwaiogaiˈanga God. Diˈia ˈoko auraˈe ˈoe
talamu ˈunaˈeri noaˈa ˈoko ˈiri mamana goˈo.
15 Na liatoˈongaˈa ˈunaˈeri noaˈa kasi leka
maˈi faˈasia God ˈi langi. Ru neˈeri ki leka maˈi
faˈasia na ngwae ki goˈo ˈana saena magalia ma
sa Saetan.
16 Ana kaidaˈi neˈe liana na ngwae fungu ˈani
na kwaimamagolaiˈanga ma ogalaˈanga, tama
nia ka fainuˈia goˈo ˈana na ru ki taˈifau, ma na
ru taˈa ˈoro neˈe ka fuli logo.
17 Bore ma na ngwae neˈe tua ˈani na liatoˈo
neˈe ˈita maˈi faˈasia God, noaˈa nia kasi sasia
ta ru neˈe taˈa. Ma nia noaˈa kasi oga fuˈanga.
Nia kwaima leˈa faˈinia na ngwae ki taˈifau, ma
ka maˈudi fuana rongolana ngwae ki, ma ka tua
ˈani kwaimanataiˈanga fuana ngwae ki, ma ka
sasi leˈa fuada. Ma nia ka mabe faˈinia ngwae
ki taˈifau, ma nia kasi manata rua rua, ma noaˈa
kasi soke ˈani na abulaˈanga nia.
18 Na aroaroˈanga diˈia na maga ˈai. Na ngwae
neˈe kira luia na ngwae faˈasia fuˈanga, kira neˈe
na ngwae kira fasia na maga ˈai neˈeri. Ma kira
ka gonia na abulaˈanga leˈa.

4

Noaˈa kamu kasi donga taˈalana ru saena magalia ki

1 ˈUri ma kamu saiana na ru neˈe kwatea
ma muke olisuˈusuˈu, ma muke oga fuˈanga?
Ta manataˈi ngwae fuana ogalana ru ˈoro ki
fuamuˈa talamuˈa neˈe sasi ˈunaˈeri amuˈa! Na
manataˈanga taˈa ˈunaˈeri ki neˈe fuˈa faˈinia na
manataˈanga leˈa kamu ki.
2 Kamu oga liu na ru ˈoro ki, bore ma noaˈa
kamu kasi toˈo ani, nia neˈe kamu ka oga
saungwaeˈa. Ma ana kaidaˈi noaˈa kamu kasi
ngalia na ru neˈe kamu oga liua, kamu ka
etangia naˈa olisuˈusuˈu ˈanga, ma muka fuˈa
naˈa ˈamuˈa. Kaumulu saiana na ru neˈe sasi
ma kamu kasi toˈo ana ru neˈe kamu ogaˈi ki,
osiˈana noaˈa kamu kasi gania goˈo faˈasia God.
3 Kamu gania God ˈuana ru ki ma noaˈa kamu
kasi ngaliˈi, osiˈana neˈe manatamuˈa nia taˈa.
Ma muka oga goˈo amuˈa ru neˈe kwatea na noni
saeleˈanga fuamuˈa talamuˈa goˈo ˈana.
4 Ma muka leka goˈo amuˈa faˈasia God, diˈia
ta ˈafe neˈe leka goˈo ˈana faˈasia na araˈi nia.
Diˈia kamu kwaima faˈinia na ru taˈa ki saena
magalia, ˈirai kamu malimaeˈa ana God. Diˈia
ta ngwae ka oga lekaˈa sulia na manataˈanga
saena magalia, nia ˈafitaˈi nia ka leka sulia na
manataˈanga God.
5 Kamu sai naˈa ana na Kerekereˈa Abu neˈe
ˈuri, “God nia tagi leˈa liu mala sulia na Mangoˈi
ru neˈe nia alua saena maurilaka.”* Kaidaˈi God
nia fata ˈunaˈeri noaˈa nia kasi fata ˈoˈo goˈo
ˈana.

---

* **4:5** nama na mangoˈi ru neˈe God nia alua ana kiaˈa, nia toˈo ana na kwaiogaiˈanga neˈe ka ngasingasiˈa ˈuana na ogalana na ru ˈoro matamata ki.

6 Ma na alafe ˈanga God nia doe fuaka. Nia neˈe na Kerekereˈa Abu ki ka fata ˈuri, “God ˈaila ˈani ngwae naunau ki, bore ma nia ˈofea na ngwae neˈe enoeno goˈo ki.”

7 Nia neˈe, muke faˈatiˈitiˈi kamu talamuˈa, ma muke sasia na ru neˈe God nia saea. Muke kwaˈisisinga ˈani sa Saetan, ma nia ke tafi faˈasi kamu.

8 Muke ˈidu karangia maˈi God fasi ˈiri nia ka ˈidu karangi logo maˈi amuˈa. Muke faˈasikasika naˈa maurilamuˈa! Muke faidanga naˈa ˈania na ru taˈa ˈoro neˈe kaumulu sasiˈi ki! Noaˈa kamu kasi manata rua rua sulia roˈongaˈa sulia God.

9 Kamu ke kwaimanatai ma muke angi fafia taˈangaˈa kamu ki, osiˈana nia noaˈa kasi leˈa neˈe muke gaˈa ma muke saeleˈa.

10 Ma muke enoeno ˈi maana na Aofia ˈiri nia ke baˈa faˈadoe kamu.

Noaˈa kamu kasi fata faˈalia ti ngwae faˈamamana

11 Ngwaefuta kina ˈae, muke tua faˈasia na fata taˈangaˈa fuamuˈa kwailiu. Diˈia muke fata taˈa fuana ta ngwae neˈe faˈamamana logo ana sa Christ, nama muka ngengea niaˈa, tama kaumulu ngengea naˈa na taki God ki. Ma ana kaidaˈi kamu ngengea naˈa taki neˈe ki, kamuˈa noaˈa laˈu na ngwae fuana roˈongaˈa sulia na taki ki. Kamuˈa talamuˈa sasi muka diˈia lala na ngwae fuana matalangaˈilana na taki ki neˈe rora nama ka saga. Ma ana kaidaˈi kamu sasi ˈunaˈeri, kamu kasi roˈo goˈo sulia na taki ki.

12 God kwatea na taki ki, ma nia ke matalangaˈi kia ˈaniˈi. Niaˈa taˈifilia goˈo neˈe bolo faˈinia

faˈamaurilana ngwae ma faˈinia saungilana ngwae. ˈUnaˈeri neˈe noaˈa ˈoko ˈiri toˈo nama ana ta ngasingasiˈanga fuana ngengelana sa toˈolamu neˈe faˈamamana logo.

Na ngwae toˈo ru ki noaˈa kira kasi lafuda talada

13 Ti ngwae amuˈa tala manata sulia ru ki saena na manatalamuˈa muka fata ˈuri, “Taˈena nama rorodo, mike leka naˈa ˈuana taˈi fanoa doe. Ma mike baˈa tua maˈi neˈeri sulia taˈi faˈi ngali, fasi ˈiri mike sasia raoˈa kami ki fuana todalana mani ˈoro ki.”

14 Aia, nau ku saea fuamuˈa, noaˈa ta ngwae amuˈa kasi saiana ta tae neˈe ka dao maˈi rorodo. Osiˈana kulu diˈia goˈo gwaˈi gafu ˈofodangi neˈe sakatafa maˈi, ma na ngwae ki ka lisia, sui ka noˈana logo ˈana.

15 Fuila na ru kamu ke saea nia ˈuri lala, “Diˈia God alaˈania kulu ka mauri tau kwau, kuke sasia kwaluˈani ru neˈe kulu manata toˈo ani ki.”

16 Bore ma kamu faˈadoe kamu liu, ma muka baˈatafe kamu goˈo ˈamuˈa talamuˈa. Sasilana ru ˈunaˈeri ki neˈe nia rora liu.

17 Ta neˈe ana kaidaˈi neˈe ta ngwae saiana ru leˈa ki fuana sasilani, ma nia noaˈa kasi sasia, na ngwae neˈeri nia abula taˈa naˈa.

5

1 Ma kamuˈa na ngwae neˈe kamu toˈoru ki, fuila muka angi doe, ma muka oˈomae naˈa ana kaidaˈi neˈe. Sulia na ˈafitaˈiˈanga neˈe ke baˈa toˈe kamu nia doe liu.

2 Osiˈana na toˈoruˈa kamu ki ke baˈa fura. Ma na toro kamu ki, na sufusufu ki ke ˈaniˈi.

3 Ma na mani kamu ki ke baˈa fura taˈifau logo.
Aia, God ke baˈa lisia na toˈoru neˈe fura, ma nia
ke baˈa kwaˈi kamu ˈani mafula, osiˈana kamu
ˈetea toˈoruˈa kamu ki ana faˈi asoa ˈisi neˈe ki.
4 Muke manata basi sulia na angiˈa na ngwae
rao kamu ki neˈe kira rao saena na oˈola kamu
ki. Kira angi sulia kamu lui fafia na folifoliˈa
kira ki ana kaidaˈi ki taˈifau. Ma God kia neˈe
ngasingasiˈa ka tasa, nia rongoa taˈifau naˈa na
angiˈa na ngwae rao neˈeri ki.
5 Ana kaidaˈi neˈe, kamu toˈo ana ru leˈa ˈoro
liu ki. Ma kaumulu toˈo ana na ru neˈeri ki ma
muke saeleˈa liu faˈiniˈi. Bore ma muke diˈia
na buluka neˈe kira faˈakubua, fasi ˈiri ka bolo
faˈinia faˈi asoa neˈe kira ke saungia ana.
6 Ma kaumulu matalangani ma muka saungia
naˈa ngwae saga ki, sui bore ˈana noaˈa kira kasi
taˈe sauli kamu goˈo.

Muke suˈute kaidaˈi kamu nonifii

7 Ngwaefuta nau kina ˈae, muke noni mabe,
kaidaˈi muke kwaimasi fuana faˈi asoa na Aofia
ke baˈa dao maˈi. Muke manata basi sulia
kaidaˈi neˈe ngwae nia rao ˈi saena oˈola, nia
ke noni mabe masia na uta ˈiri ka toˈo basi, sui
nia ka fiˈi kwaimaˈakwali masia na loi ruˈa.
8 Muke noni mabe logo. Muke uu ngasi goˈo
ˈamuˈa, sulia na asoa na Aofia fuana daoˈa maˈi
nia karangi naˈa.
9 Ngwaefuta kina ˈae, noaˈa kamu kasi ˈugalia
ta ai amuˈa, ˈiri God noaˈa kasi matalangaˈi
kamu. Sulia God sasi akaˈu naˈa fuana mata-
langaˈilana na ngwae ki taˈifau.
10 Ngwaefuta kina ˈae, kamu manata basi sulia
na profet ba ˈi naˈo ki, ba kira fata ˈani God. Sui

bore ˈana na ngwae ki kika fulia naˈa ru taˈa ˈoro ki fuada, kira suˈute nene goˈo ˈada. Ma kamuˈa bore, muke sasi logo diˈida.

11 Kulu saiana, kira saeleˈa sulia faˈamamanalada fautoˈo. Kamu rongoa taˈifau naˈa na alaˈanga ba sulia sa Job. Na ru taˈa ˈoro liu ki ba dao toˈona, bore ma nia faˈamamana goˈo ˈana ana God. Ma ˈi buri, God ka lia sulia, osiˈana God kwaimanatai fuana na ngwae ki, ma ka oga liua naˈa ˈafilana ngwae ki.

12 Futaˈa kina ˈae, ta ru doe fuana muke saiana nia ˈuri, noaˈa kamu kasi fata alafu ˈuri, “Nia mamana maˈi ˈi langi,” nama noaˈa kamu kasi fata ˈuri, “Nia mamana maˈi ˈi saena magalia neˈe.” Ma diˈia kamu saiana ta ru neˈe nia mamana, muke fata goˈo ˈuri, “ˈIu nia mamana.” Ma diˈia kamu saiana ru neˈeri nia noaˈa kasi mamana, muke fata logo ˈuri, “Nia noaˈa kasi mamana.” Ma diˈia ka noaˈa kamu kasi roˈosulia na ru neˈe, God ke baˈa kwatea na kwaˈikwaˈinga fuamuˈa.

Auraˈea God ma muke foˈosia

13 Ma diˈia ta ngwae amuˈa ka toˈo ana ta ˈafitaˈiˈanga, nia ke foˈo. Ma diˈia ta ngwae ka saeleˈa liu, nia ka sasia naˈa ngu ni baˈatafeˈanga fuana God.

14 Ma diˈia ta ngwae amuˈa ka mataˈi, nia ka gania na ngwae faˈinaˈonaˈo ki ana fikutaˈi ngwae faˈamamana ki fasi ˈiri kike foˈo fuana, ma kira ka ngwaia ˈani na satana na Aofia.

15 Ma God ke baˈa gura na ngwae mataˈi neˈeri sulia kira foˈo fuana ma kira ka faˈamamana ana niaˈa. God ka gura nia, ma na abula taˈangaˈa

nia, God ke baˈa rufuanata ana faˈasia na ru neˈeri.
16 Nia neˈe, na roraˈa kamu ki, muke fu-
langaˈinia fuamuˈa kwailiu, ma muke foˈo
fuamuˈa kwailiu fasi ˈiri muke ˈakwa laˈu.
Na ngwae leˈa, foˈongaˈa nia ngasingasiˈa ma
ka mamana.
17 Na profet sa Elaeja, niaˈa na ngwae goˈo
ˈana logo diˈia kiaˈa. Ma kaidaˈi ba nia foˈo
ngasingasiˈa ˈuana God ˈiri ka faˈasuia na uta,
na uta noaˈa kasi toˈo sulia na uulu faˈi ngali ki
ma na ono madamo ki.
18 Ma ˈi buri ˈana, nia ka foˈosia laˈu God fasi
ˈiri nia kwatea laˈu maˈi na uta, ma na uta ka
toˈo laˈu, ma na ru ki taˈifau ˈi fafona ano kira
ka mauri, ma na ˈai ki ka fungu ˈani na fufuaˈi
ru ki.

Olitaˈinia maˈi ngwae oli faˈiburi ki siana God

19 Futaˈa kina ˈae, diˈia ta ngwae amuˈa ka
leka rora faˈasia na faˈamanataˈanga mamana,
nia leˈa liu ta ngwae amuˈa ka olitaˈinia maˈi.
20 Sulia kaidaˈi kamu sasi ˈunaˈeri ana, kau-
mulu kwaiˈafi ana neˈeriˈa, fasi ˈiri God ka
faˈamauria na mangona faˈasia maeˈa, ma ka
rufuanata ana faˈasia na taˈangaˈa ˈoro nia ki.

Fau Alanga'inga Faolu Ana Ala'anga Kwara'ae

The New Testament and Genesis in the Kwara'ae language of the Solomon Islands

Niu Testament na Stat long langguis Kwara'ae

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kwara'ae

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 31 Aug 2023
100e8c4b-3c10-5adf-8b7e-9b5cdcfb9b38